

Finansijski izvještaji
za godinu koja se završava
31. decembra 2017. godine i
Izvještaj nezavisnog revizora

Vodovod a.d. Banja Luka

S A D R Ž A J

Izveštaj nezavisnog revizora	3
Bilans uspjeha za period 01.01 – 31.12.2017. godine.....	5
Izveštaj o ostalim dobicima i gubicima za period 01.01 – 31.12.2017. godine.....	6
Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine.....	7
Bilans tokova gotovine za period 01.01 - 31.12.2017. godine	8
Izveštaj o promjenama na kapitalu za period 01.01 - 31.12.2017. godine.....	9
1. Osnovni podaci o društvu	10
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja.....	10
3. Pregled značajnih računovodstvenih politika	11
4. Značajne računovodstvene procjene	17
5. Prihodi od prodaje učinaka.....	19
6. Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka.....	19
7. Troškovi materijala	19
8. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	20
9. Troškovi proizvodnih usluga.....	20
10. Troškovi amortizacije i rezervisanja	20
11. Nematerijalni troškovi.....	20
12. Finansijski prihodi.....	21
13. Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine	21
14. Porez na dobit.....	21
15. Zarada po akciji	21
16. Nematerijalna ulaganja	22
17. Nekretnine, postrojenja i oprema.....	24
18. Dugoročni finansijski plasmani.....	25
19. Zalihe i dati avansi	25
20. Kratkoročna potraživanja	25
21. Kratkoročni finansijski plasmani	26
22. Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	26
23. Aktivna vremenska razgraničenja	26
24. Osnovni kapital	27
25. Dugoročna rezervisanja.....	27
26. Dugoročni krediti.....	28
27. Kratkoročne finansijske obaveze.....	29
28. Obaveze iz poslovanja.....	29
29. Obaveze za zarade i naknade zarada.....	29
30. Vanbilansna evidencija	29
31. Transakcije sa povezanim pravnim licima.....	30
32. Upravljanje finansijskim rizicima	31
33. Usaglašavanje potraživanja i obaveza.....	34
34. Potencijalna imovina.....	34

Izveštaj nezavisnog revizora

Akcionarima privrednog društva „Vodovod“ a.d. Banja Luka

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Akcionarskog društva „Vodovod“ a.d. Banja Luka (u daljem tekstu "Društvo") koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2017. godine i bilans uspjeha, izvještaj o ostalim dobitcima i gubicima perioda, izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans tokova gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, kao i za takve interne kontrole koje rukovodstvo utvrdi da su neophodne i koje omogućavaju sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale uslijed pronevjere ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o ovim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i Međunarodnim standardima revizije prevedenim u Republici Srpskoj. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih principa i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija podrazumijeva primjenu postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i informacijama objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Izabrani postupci su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izvještajima, nastalih uslijed pronevjere ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja, u cilju kreiranja adekvatnih revizijskih postupaka u datim okolnostima, ali ne za potrebe izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocjenu adekvatnosti primijenjenih računovodstvenih politika i prihvatljivosti računovodstvenih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da obezbjede osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Izveštaj nezavisnog revizora (nastavak)

Akcionarima privrednog društva „Vodovod“ a.d. Banja Luka (nastavak)

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje Društva na dan 31. decembra 2017. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Skretanje pažnje

Kao što je navedeno u napomeni 16 uz finansijske izvještaje u kojoj je objelodanjeno da se nematerijalna ulaganja u pripremi odnose na pravo upravljanja i održavanja vodovoda i kanalizacije po Sporazumu broj 012-G-2396/15 od 11. decembra 2015. godine, potpisanog između Grada Banja Luka i Društva, a vezano za projekat „Gradski sistem vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda u Gradu Banja Luka“, koji je finansiran namjenskim kreditom odobrenim Gradu Banja Luka. Do datuma izdavanja ovih finansijskih izvještaja, nisu završene aktivnosti za dobijanje upotrebne dozvole i aktiviranja investicija, a s tim i definisanja imovinsko pravnih odnosa između Društva i Grada Banja Luka.

Dana 4. jula 2006. godine usvojen je Zakon o utvrđivanju i prenosu prava raspolaganja imovinom na jedinice lokalne samouprave („Službeni glasnik RS“ broj 70/06, u daljem tekstu „Zakon“) kojim je definisano preuzimanje i predaja određene imovine, na kojoj je titular Republika Srpska, u posjed jedinica lokalne samouprave. U skladu sa članom 6. ovog Zakona, takvu imovinu čini i komunalna infrastruktura, i to: vodovod (objekti koji služe za proizvodnju i isporuku vode i vodovodna mreža do mjernog instrumenta, uključujući i mjerni instrument) i kanalizacija (kanalizaciona mreža do zajedničkog priključka), pri čemu ovim nepokretnostima upravlja nadležni organ jedinica lokalne samouprave. Do datuma izdavanja ovih finansijskih izvještaja, rukovodstvo Društva nije obavješteno o provođenju bilo kakvih aktivnosti od strane Grada Banja Luka u smislu primjene odredaba ovog Zakona, niti je u mogućnosti da procjeni potencijalne efekte na finansijske izvještaje Društva u narednim obračunskim periodima.

Izvještaj nezavisnog revizora (nastavak)

Akcionarima privrednog društva „Vodovod“ a.d. Banja Luka (nastavak)

Skretanje pažnje (nastavak)

Kao što je navedeno u napomeni 34 uz finansijske izvještaje Društvo je na osnovu Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o organizovanju i usklađivanju poslovanja „Centra za razvoj i unapređenje sela“ Banja Luka od 15. marta 2017. godine preuzelo na upravljanje vodovodnu mrežu „Centra za razvoj i unapređenje sela“ Banja Luka. S obzirom da između Grada Banja Luka i Društva do dana bilansa 31. decembra 2017. godine nije bio definisan i potpisan ugovor o međusobnim pravima i obavezama u vezi ovog preuzimanja, te ne postoji jasno definisana vrijednost ove imovine, Društvo istu nije evidentiralo u svojim bilansima, ali je vršilo fakturisanje usluge isporuke vode krajnjim korisnicima, kao i evidentiranje rashoda tekućeg održavanja.

Po ovim pitanjima nije izražena rezerva u našem mišljenju.

Banja Luka, 10. april 2018. godine

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Aleksandar Džombić
Ovlašćeni revizor

Bilans uspjeta za period 01.01 – 31.12.2017. godine

Bilansne pozicije	Napomene	2017. u KM	2016. u KM
Poslovni prihodi			
Prihodi od prodaje učinaka	5	15.273.363	15.411.473
Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	6	1.168.690	1.134.147
Ostali poslovni prihodi		297.729	241.791
		<u>16.739.782</u>	<u>16.787.411</u>
Poslovni rashodi			
Troškovi materijala	7	3.012.320	2.927.816
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	8	8.436.846	8.220.499
Troškovi proizvodnih usluga	9	860.741	814.449
Troškovi amortizacije i rezervisanja	10	3.002.211	3.060.534
Nematerijalni troškovi	11	733.125	829.714
Troškovi poreza		60.595	34.077
Troškovi doprinosa		9.634	29.010
		<u>16.115.472</u>	<u>15.916.099</u>
Poslovni dobitak		624.310	871.312
Finansijski prihodi	12	351.693	212.447
Finansijski rashodi		(88.155)	(87.325)
Ostali prihodi		122.384	347.007
Ostali rashodi		(106.589)	(199.794)
Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine	13	(830.457)	(1.089.665)
Dobitak prije oporezivanja		73.186	53.982
Porez na dobit	14	-	-
Neto dobitak		73.186	53.982
Zarada po akciji	15	0,002	0,002

Izveštaj o ostalim dobitcima i gubicima
za period 01.01 – 31.12.2017. godine

Bilansne pozicije	2017. u KM	2016. u KM
Neto dobitak perioda	73.186	53.982
Dobici po osnovu smanjenja revalorizacionih rezervi na stalnim sredstvima, osim HOV raspoloživih za prodaju	69.624	39.116
Ukupan neto dobitak	142.810	93.098

Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Stalna imovina			
Nematerijalna ulaganja	16	12.358.951	10.280.632
Nekretnine, postrojenja oprema i investicione nekretnine	17	71.204.854	70.007.558
Dugoročni finansijski plasmani	18	95.930	844.658
		83.659.735	81.132.848
Tekuća imovina			
Zalihe i dati avansi	19	1.779.799	1.742.574
Kratkoročna potraživanja	20	4.634.695	5.648.472
Kratkoročni finansijski plasmani	21	2.278.145	3.278.145
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	22	853.094	1.499.767
Porez na dodatu vrednost		8.227	9.964
Aktivna vremenska razgraničenja	23	1.048.906	947.803
		10.602.866	13.126.725
POSLOVNA AKTIVA		94.262.601	94.259.573
Vanbilansna aktiva	30	1.346.726	1.657.789
UKUPNA AKTIVA		95.609.327	95.917.362
Kapital			
Osnovni kapital	24	35.434.161	35.434.161
Rezerve		11.779.891	11.779.891
Revalorizacione rezerve		28.705.509	28.775.133
Neraspoređeni dobitak		4.205.490	4.062.680
		80.125.051	80.051.865
Dugoročna rezervisanja	25	8.317.174	8.079.679
Dugoročne obaveze			
Dugoročni krediti	26	2.723.284	3.451.963
		2.723.284	3.451.963
Kratkoročne obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze	27	490.842	527.163
Obaveze iz poslovanja	28	1.638.891	1.189.541
Obaveze za zarade i naknade zarada	29	583.834	567.504
Druge obaveze		42.084	45.888
Porez na dodatu vrijednost		234.930	244.179
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine		99.503	74.208
Pasivna vremenska razgraničenja		7.008	27.583
		3.097.092	2.676.066
POSLOVNA PASIVA		94.262.601	94.259.573
Vanbilansna pasiva	30	1.346.726	1.657.789
UKUPNA PASIVA		95.609.327	95.917.362

Bilans tokova gotovine za period 01.01 - 31.12.2017. godine

	2017. u KM	2016. u KM
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od kupaca i primljeni avansi	15.853.453	15.300.040
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	145.511	353.637
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	(3.376.994)	(3.713.490)
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(8.653.146)	(8.187.583)
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	(87.995)	(87.260)
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(792.705)	(830.825)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	3.088.124	2.834.519
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	1.500.000	1.032.646
Prilivi po osnovu kamata	138.582	256.437
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih ulaganja, NPO, investicionih nekretnina i bioloških sredstava	(2.687.866)	(584.244)
Neto priliv/odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(1.049.284)	704.839
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	(2.685.450)	(2.760.752)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	(2.685.450)	(2.760.752)
NETO PRILIV/(ODLIV) GOTOVINE	(646.610)	778.606
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	1.449.767	721.129
Pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	97	97
Negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	(160)	(65)
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	853.094	1.499.767

Izvještaj o promjenama na kapitalu za period
01.01 - 31.12.2017. godine

	Osnovni kapital	Rev. rezerve	Ostale rezerve	Nerasp. dobitak	Ukupno
					<u>u KM</u>
Stanje na dan					
31.12.2016. godine	35.434.161	28.814.249	11.779.891	3.969.582	79.997.883
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	53.982	53.982
Neto dobitak/gubitak priznat direktno u kapitalu	-	(39.116)	-	39.116	-
Ponovo iskazano stanje na dan					
31.12.2016. godine	35.434.161	28.775.133	11.779.891	4.062.680	80.051.865
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	73.186	73.186
Neto dobitak/gubitak priznat direktno u kapitalu	-	(69.624)	-	69.624	-
Stanje na dan					
31.12.2017. godine	35.434.161	28.705.509	11.779.891	4.205.490	80.125.051

1. Osnovni podaci o društvu

Akcionarsko društvo „Vodovod“ Banja Luka (u daljem tekstu „Društvo“) osnovano je 1946. godine, i do današnjeg dana je imalo više statusnih promjena. Dana 10. avgusta 1998. godine Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci broj U/I 1391/98 Društvo je transformisano u Osnovno javno državno Društvo „Vodovod“, Banja Luka, a Rješenjem broj U/I 294/05 od 4. jula 2005. godine izvršena je statusna promjena Društva u akcionarsko društvo, od kada Društvo posluje pod nazivom „Vodovod“ a.d. Banja Luka. Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda Banja Luka, br. 057-0-Reg-11-002813, od 06.12.2011. godine pravo svojine na 65% udjela kapitala prenesena je na Grad Banja Luka.

Osnovna djelatnost Društva je snabdijevanje potrošača pitkom i higijenski ispravnom vodom, odvođenje otpadnih voda, održavanje priključaka, vodomjera, hidranata, izrada tehničke dokumentacije, kontrola kvaliteta vode, dezinfekcija mreže itd. Društvo obavlja svoju djelatnost na teritoriji Grada Banja Luka, kao i opština Čelinac i Laktaši.

Matični broj Društva je 1101765. JIB: 4401006950000.

Sjedište Društva je u Banjoj Luci, Ulica 22. aprila broj 2.

Društvo na dan 31.12.2017.godine ima 344 zaposlenih radnika. (2016: 339 zaposlenih radnika).

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Osnove za sastavljanje finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji Društva su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i drugim računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj.

Na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, pravna lica u Republici Srpskoj su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procjenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i objelodanjivanje finansijskih izvještaja vrše u skladu sa zakonskom i profesionalnom regulativom, koja podrazumeva Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izvještaja („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja („MSFI“), kao i tumačenja koja su sastavni dio standarda.

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja (nastavak)

Osnove za sastavljanje finansijskih izvještaja (nastavak)

Prevod Okvira, MRS, MSFI i tumačenja, izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenja međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja primjenjuju se za periode koji počinju 1. januara 2009. godine ili kasnije. Međutim, do datuma sastavljanja finansijskih izvještaja za 2017. godinu nisu prevedene niti objavljene sve važeće promjene u standardima i tumačenjima.

Prezentacija finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS br. 63/16).

Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), osim ukoliko nije drugačije navedeno. Konvertibilna marka predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj.

Računovodstveni metod

Finansijski izvještaji su sastavljeni po metodu prvobitne nabavne vrednosti, osim ukoliko MSFI ne zahtjevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u primjenjenim računovodstvenim politikama.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji Društva sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja.

(a) Prihodi i rashodi

Prihodi od izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspjeha pod uslovom da su svi rizici i koristi prešli na kupca. Prihodi od prodaje se evidentiraju u momentu izvršenja usluge. Prihodi se iskazuju po fakturnoj vrednosti, umanjenoj za odobrene popuste.

Rashodi se obračunavaju po načelu uzročnosti prihoda i rashoda.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

(b) Preračunavanje strane valute

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u KM po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u KM po zvaničnom kursu utvrđenom za taj dan.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Zvanični kursevi za EUR primjenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u KM su bili sljedeći:

Valuta	31.12.2017.	31.12.2016.
EUR	1,9558	1,9558
USD	1,6308	1,8554
SDR	2,3225	2,4943

(c) Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja se odnose na kamate i druge troškove koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se osposobljava za upotrebu, uključuju se u nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja tog sredstva. Ostali troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

(d) **Nekretnine, postrojenja i oprema**

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno po cijeni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema vrednuju se po revalorizovanoj vrijednosti, koja predstavlja njihovu fer vrijednost na datum revalorizacije, umanjenoj za kumuliranu ispravku vrijednosti po osnovu amortizacije i za eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se izračunava primenom proporcionalne metode u toku procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava, uz primjenu slijedećih stopa:

Naziv	stope %
Građevinski objekti	1-3,33%
Labaratorijska oprema	8-14,30%
Mašine	2-12,50%
Transportna sredstva	14,3%
Poslovni inventar	5-20%
Ostala oprema	5-20%

Obračun amortizacije počinje od narednog mjeseca u odnosu na mjesec u kojem je sredstvo stavljeno u upotrebu. Amortizacione stope se preispituju svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali namjeravani vijek njihovog korišćenja.

Sredstvo se isknižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti) priznaju se u bilansu uspjeha odgovarajućeg perioda.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

(e) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan svakog bilansa stanja, Društvo preispituje knjigovodstvenu vrijednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrijednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca za rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procjenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrijednosti, onda se knjigovodstvena vrijednost tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju dio gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promjena na kapitalu.

(f) Zalihe

Zalihe se evidentiraju po nabavnoj vrijednosti ili neto prodajnoj vrijednosti, u zavisnosti koja je niža. Neto prodajna vrijednost je cijena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cijene za troškove prodaje.

Cijena koštanja zaliha utvrđuje se metodom ponderisanog prosječnog troška.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrijednosti zaliha u slučajevima kada se ocijeni da je potrebno svesti vrijednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrijednost. Za oštećene zalihe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima vrši se odgovarajuća ispravka vrijednosti, ili se u cjelosti otpisuju.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

(g) Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalente. Društvo klasifikuje finansijska sredstva u neku od slijedećih kategorija: sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, investicije koje se drže do dospeljeka, krediti (zajmovi) i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su sredstva stečena. Rukovodstvo Društva utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja.

Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Društvo klasifikuje finansijske obaveze u dvije kategorije: obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale finansijske obaveze.

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrijednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodjele prihoda i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se novac u blagajni, sredstva na tekućim i deviznim računima, kao i kratkoročni depoziti do tri meseca koje je moguće lako konvertovati u gotovinu i koji su predmet beznačajnog rizika od promjene vrijednosti.

Kreditni (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti (zajmovi) i potraživanja.

Kreditni (zajmovi) i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti, primjenom metode efektivne kamate, umanjenoj za umanjene vrijednosti po osnovu obezvrjeđenja. Prihod od kamate se priznaje primjenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

(f) Finansijski instrumenti (nastavak)

Umanjenja vrijednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Društvo procjenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrijednosti imovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha). Obezvrijeđenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procijenjeni budući novčani tokovi sredstava izmjenjeni.

Obezvrijeđenje (ispravka vrijednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospijeca za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Promjene na računu ispravke vrijednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspjeha. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u bilansu uspjeha kao ostali prihod.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrijednosti primljenih sredstava, umanjenoj za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspjeha obračunskog perioda.

(h) Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srpske. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primjenom poreske stope od 10% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Društva. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspjeha koji se koriguje za razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srpske.

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjene poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

(g) Porez na dobitak (nastavak)

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i obaveza u finansijskim izvještajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike, dok se odložena poreska sredstva priznaju u mjeri u kojoj je vjerovatno da će oporezivi dobiti biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

(h) Primanja zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Društvo nije uključeno u druge oblike penzijskih planova i nema nikakvih obaveza po ovim osnovama.

4. Značajne računovodstvene procjene

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Društva da vrši procjene i koristi pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procjenjenih iznosa.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtijevaju vršenje procjene i korišćenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

4. Značajne računovodstvene procjene (nastavak)

(a) Korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo procjenjuje preostali korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procjena korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora.

Ukoliko se sadašnja procjena razlikuje od prethodnih procjena, promjene u poslovnim knjigama Društva se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“. Ove procjene mogu da imaju materijalno značajan efekat na knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, kao i na iznos amortizacije tekućeg obračunskog perioda.

(b) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Društvo vrši pregled knjigovodstvene vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine i procjenjuje da li postoje indikacije za umanjenje vrijednosti nekog sredstva. Prilikom procjenjivanja umanjenja vrijednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodjeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promjene u dodjeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrijednost odnosno imovine.

(c) Ispravka vrijednosti potraživanja

Ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja se vrši na osnovu procjenjenih gubitaka uslijed nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze. Procjena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promjenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promjene u uslovima poslovanja, djelatnosti ili okolnosti vezani za određene kupce mogu da imaju za posljedicu korekciju ispravke vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja objelodanjene u priloženim finansijskim izvještajima.

5. Prihodi od prodaje učinaka

Prihodi od prodaje učinaka	2017. u KM	2016. u KM
Prihodi od prodaje učinaka od:		
- isporučene vode	11.853.099	11.932.948
- kanalizacije	2.455.617	2.481.947
- ostalih usluga	964.647	996.578
Ukupno prihodi od prodaje učinaka:	15.273.363	15.411.473

Prihode od prodaje učinaka čine i prihodi fakturirani korisnicima usluga vodovoda „Centra za razvoj i unapređenje sela“ Banja Luka, koji je Društvo preuzelo na upravljanje tokom 2017. godine, a na osnovu Odluke Skupštine Grada Banja Luka o izmjenama i dopunama Odluke o rganizovanju i usklađivanju poslovanja „Centra za razvoj i unapređenje sela“ Banja Luka (napomena 34), iako ovaj vid imovine nije bio evidentiran u bilansima Društva tokom 2017. godine.

6. Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka

Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	2017. u KM	2016. u KM
Prihodi po osnovu aktiviranja učinaka	1.134.558	1.119.187
Prihodi po osnovu potrošnje robe	34.132	14.960
Ukupno prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka:	1.168.690	1.134.147

7. Troškovi materijala

Troškovi materijala	2017. u KM	2016. u KM
Troškovi goriva i energije	1.795.933	1.595.945
Troškovi materijala za izradu	1.183.404	1.294.189
Troškovi režijskog materijala	32.983	37.682
Ukupno troškovi materijala:	3.012.320	2.927.816

8. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	2017. u KM	2016. u KM
Troškovi bruto zarade	5.643.626	5.477.811
Troškovi bruto naknada zarada	2.391.052	2.360.092
Troškovi bruto naknada članovima upravnog i nadzornog odbora	71.642	69.647
Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda	330.526	312.949
Ukupno troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi:	8.436.846	8.220.499

9. Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga	2017. u KM	2016. u KM
Troškovi transportnih usluga	312.998	305.984
Troškovi usluga održavanja	411.461	378.147
Troškovi reklame i propagande	36.523	22.835
Troškovi ostalih usluga	99.759	107.483
Ukupno troškovi proizvodnih usluga:	860.741	814.449

10. Troškovi amortizacije i rezervisanja

Troškovi amortizacije i rezervisanja	2017. u KM	2016. u KM
Troškovi amortizacije	2.492.148	2.603.050
Troškovi rezervisanja	510.063	457.484
Ukupno troškovi amortizacije i rezervisanja:	3.002.211	3.060.534

11. Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi	2017. u KM	2016. u KM
Troškovi neproizvodnih usluga	321.106	382.496
Troškovi premije osiguranja	54.588	63.744
Troškovi reprezentacije	29.554	29.792
Troškovi platnog prometa	20.307	20.371
Troškovi članarina	19.652	17.925
Ostali nematerijalni troškovi	287.918	315.386
Ukupno nematerijalni troškovi:	733.125	829.714

12. Finansijski prihodi

Finansijski prihodi u 2017. godini su iznosili 351.693 KM (u 2016. godini: 212.447 KM) i, najvećim dijelom, u iznosu od 254.698 KM su se odnosili na pozitivne kursne razlike po osnovu kredita Svjetske banke - Međunarodna asocijacija za razvoj (IDA) iskazanom u SDR, dok su ostatak ovih prihoda činili prihodi po osnovu kamata na oročene depozite kod komercijalnih banaka i obračunatih zatezних kamata.

13. Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine

Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine	2017. u KM	2016. u KM
Obezbred. potraž. utvrđeno metodom zastarjelosti potraživanja	830.457	622.311
Obezbredjenje ostalih kratk. finan. plasmana deposit Banka Srpske	-	467.354
Ukupno rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine:	830.457	1.089.665

14. Porez na dobit

Porez na dobit	2017. u KM	2016. u KM
Dobitak/(gubitak) prije oporezivanja	73.186	53.982
Korekcija za poreske svrhe	(76.943)	1.197.079
Poreski dobitak/(gubitak)	(3.757)	1.251.061
Umanjene poreske osnovice za ulaganje u proizvodnju	-	(1.251.061)
Tekući porez na dobit (po stopi od 10%)	-	-

15. Zarada po akciji

Zarada po akciji	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Dobitak obračunskog perioda	73.186	53.982
Prosječan ponderisani broj akcija	35.434.161	35.434.161
Zarada po akciji:	0,002	0,002

16. Nematerijalna ulaganja

	Programi za računare	Dugoročna ulaganja u razvoj usluga	Upotrebna dozvola za gradnju	Pravo na trajno korištenje zemljišta	Avansi i nemater. sredstva u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST						
Nabavna vrijednost 01.01.2016.godine	397.250	18.440	7.204	1.869.129	6.216.222	8.508.245
Nabavka	30.804	-	-	-	2.148.833	2.179.637
Nabavna vrijednost 31.12.2016.godine	428.054	18.440	7.204	1.869.129	8.365.055	10.687.882
Nabavka	5.620	-	-	-	2.100.184	2.105.804
Nabavna vrijednost 31.12.2017.godine	433.674	18.440	7.204	1.869.129	10.465.239	12.793.686
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI						
Ispravka vrijednosti 01.01.2016.godine	361.627	615	2.599	-	-	364.841
Amortizacija	36.322	3.688	2.399	-	-	42.409
Ispravka vrijednosti 31.12.2016.godine	397.949	4.303	4.998	-	-	407.250
Amortizacija	21.590	3.689	2.206	-	-	27.485
Ispravka vrijednosti 31.12.2017.godine	419.539	7.992	7.204	-	-	434.735
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2016. g.	30.105	14.137	2.206	1.869.129	8.365.055	10.280.632
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2017. g.	14.135	10.448	-	1.869.129	10.465.239	12.358.951

Nematerijalna ulaganja u pripremi iskazana na dan 31. decembra 2017. godine u iznosu od 10.465.239 KM (na dan 31. decembra 2016. godine u iznosu od 8.365.055 KM) se odnose na pravo upravljanja i korišćenja javnog vodovoda i kanalizacije.

Dana 10. juna 2011. godine Društvo je potpisalo Ugovor o definisanju načina prikupljanja sredstava od naplate vode i kanalizacije za odvođenje otpadnih voda za otplatu kredita odobrenog Gradu Banja Luka.

Namjenski kredit je odobren Gradu Banja Luka od strane Kreditnog zavoda za obnovu, Frankfurt, Njemačka („KfW“) u iznosu od 10.000.000 EUR za finansiranje projekta „Gradski sistem vodosnabdijevanja i odvođenje otpadnih voda u Gradu Banja Luci“ potpisanog 10. marta 2011. godine između Vlade Republike Srpske – Ministarstvo finansija i Grada Banja Luka.

16. Nematerijalna ulaganja (nastavak)

Kreditnim sredstvima zadužen je Grad Banja Luka na period od 14 godina (uz grejs period od 3 godine) i kamatnu stopu od 2,7% godišnje.

Sredstva za vraćanje navedenog kredita uzetog od strane Grada Banja Luka Društvo će prikupljati kroz naplatu svojih prihoda jer je prethodno Grad Banja Luka Društvu odobrio povećanje cijene usluga kako bi se obezbijedila sredstva za vraćanje navedenog kredita. U skladu sa Ugovorom, Društvo ima obavezu da svakodnevno od 1. januara 2013. godine vrši automatski transfer dijela prikupljenih novčanih sredstava sa posebnog računa u iznosu od 35% od dnevnog priliva (naplata od kupaca iz kategorija individualne potrošnje i kućnih savjeta) na račun Grada Banja Luka, a u cilju pravovremenog obezbjeđenja novčanih sredstava za vraćanje navedenog kredita KfW-u od strane Grada Banja Luka. Polugodišnja rata kredita, bez ukalkulisanih kamata, iznosi 454.000 EUR od 20. juna 2016. godine do 20. decembra 2017. godine odnosno 455.000 EUR od 20. juna 2018. godine do 20. juna 2023. godine.

Na osnovu člana 5 Odluke o javnom vodovodu i javnoj kanalizaciji (Sl.glasnik Grada Banja Luka br.8/12) potpisan je SPORAZUM o predaji na upravljanje i održavanje javnog vodovoda i kanalizacije po projektu, broj 012-G-2396/15 od 11. decembra 2015. godine.

17. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Avansi, oprema i Inv. u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST					
Stanje na dan 01.01.2016.	3.419.181	110.341.334	16.770.386	1.039.083	131.569.984
Nabavka	-	526.786	310.113	905.583	1.742.482
Prenosi	-	834.890	-	(834.890)	-
Rashodovanje	-	-	(186.249)	-	(186.249)
Stanje na dan 31.12.2016.	3.419.181	111.703.010	16.894.250	1.109.776	133.126.217
Nabavka	-	524.557	572.593	2.569.201	3.666.351
Prenosi	-	841.761	81.751	(923.512)	-
Rashodovanje	-	-	(272.399)	-	(272.399)
Stanje na dan 31.12.2017.	3.419.181	113.069.328	17.276.195	2.755.465	136.520.169
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI					
Stanje na dan 01.01.2016.	-	51.682.379	9.035.513	-	60.717.892
Amortizacija	-	1.163.600	1.397.043	-	2.560.643
Rashodovanje	-	-	(159.876)	-	(159.876)
Stanje na dan 31.12.2016.	-	52.845.979	10.272.680	-	63.118.659
Amortizacija	-	1.198.599	1.266.064	-	2.464.664
Rashodovanje	-	-	(268.007)	-	(268.008)
Stanje na dan 31.12.2017.	-	54.044.578	11.270.737	-	65.315.315
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2016. godine	3.419.181	58.857.031	6.621.570	1.109.776	70.007.558
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2017. godine	3.419.181	59.024.750	6.005.458	2.755.465	71.204.854

18. Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Dugoročni krediti u zemlji	13.141	19.468
Dugoročno oročeni depoziti kod fin. Institucija	-	500.000
Ostali dugoročni finansijski plasmani	4.126.576	4.330.431
Ispravka vrijednosti ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	(4.043.787)	(4.005.241)
Ukupno dugoročni finansijski plasmani:	95.930	844.658

Ostali dugoročni finansijski plasmani obuhvataju reklasifikaciju pripadajućeg iznosa kratkoročnih potraživanja na dugoročna potraživanja po osnovu potpisanih sporazuma o nagodbi ili ugovoru o reprogramu obaveza potrošača za utrošenu vodu koji dospijevaju u periodu dužem od godinu dana od dana bilansiranja (sporazumi sa Kliničkim centrom, KP „Budućnost“ a.d. Laktaši, „Vodovod“ Čelinac i dr.).

19. Zalihe i dati avansi

Zalihe i dati avansi	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Materijal u skladištu	1.710.616	1.677.703
Dati avansi	2.859	5.591
Alat i inventar u upotrebi	33.800	27.774
Rezervni dijelovi u skladištu	32.524	31.506
Ukupno zalihe i dati avansi:	1.779.799	1.742.574

20. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Kupci iz Republike Srpske	4.776.630	5.625.477
Kupci iz Federacije BiH	21	1.392
Kupci iz Brčko Distrikta BiH	18	-
Sumnjiva i sporna potraživanja	5.802.256	5.316.939
Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca	(5.963.281)	(5.316.939)
Druga kratkoročna potraživanja	19.051	21.603
Ukupno kratkoročna potraživanja:	4.634.695	5.648.472

21. Kratkoročni finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Oročena sredstva- Nova banka a.d. Banja Luka	1.771.290	2.271.290
Oročena sredstva- Sber banka a.d. Banja Luka	-	1.000.000
Oročena sredstva- MF banka a.d. Banja Luka	500.000	-
Sporni ostali kratkoročni plasmani u zemlji	467.354	467.354
Ispravka vrijednosti spornih ostalih kratkoročnih plasmana u zemlji	(467.354)	(467.354)
Dio dugoročnih finansijskih plasmana koji dospijeva za naplatu u periodu do godinu dana	6.855	6.855
Ukupno kratkoročni finansijski plasmani:	2.278.145	3.278.145

22. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Poslovni račun - domaća valuta	557.284	574.630
Poslovni račun - strana valuta	1.570	3.616
Izdvojena sredstva	291.133	917.770
Blagajna domaća valuta	2.523	2.489
Blagajna strana valuta	584	1.262
Ukupno gotovina i gotovinski ekvivalenti:	853.094	1.499.767

23. Aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Plaćeni transakcioni troškovi - otplata kredita	463.237	388.343
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	561.170	490.461
Razgraničena potraživanja po kamatama na oročena sredstva	1.179	42.766
Unaprijed plaćeni troškovi-plaćena premija osiguranja	23.320	26.233
Ukupno aktivna vremenska razgraničenja:	1.048.906	947.803

24. Osnovni kapital

Osnovni kapital iskazan na dan 31. decembra 2017. godine iznosi 35.434.161 KM. Nominalna vrijednost jedne akcije na dan 31.12.2017. godine iznosi 1 KM. Osnovni kapital čine udjeli dati u nastavku:

Osnovni kapital	%
Grad Banja Luka	65,00
Pref a.d. Banja Luka	10,00
ZMIF u preoblikovanju Kristal Invest fond a.d. Banja Luka	6,03
Fond za restituciju RS a.d. Banja Luka	5,00
ZMIF u preoblikovanju Aktiva invest fond a.d. Banja Luka	3,77
ZMIF u preoblikovanju VB fond a.d. Banja Luk	2,99
ZIF Fortuna fond d.d. Bihać	2,00
Ostali akcionari	5,21
Ukupno osnovni kapital:	100,00

25. Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	996.210	712.647
Rezervisanja za osnovna sredstva	7.320.964	7.367.032
Ukupno dugoročna rezervisanja:	8.317.174	8.079.679

Rezervisanja za osnovna sredstva na dan 31. decembra 2017. godine iznose 7.320.964 KM (na dan 31. decembra 2016. godine: 7.367.032 KM) odnose se na rezervisanja za osnovna sredstva koja proističu iz donacija EU na projektima revitalizacije Fabrike vode, smanjenje gubitaka u mreži i donacija opreme i laboratorijskih uređaja, te izgradnja primarnog cjevovoda i rekonstrukcije određenih cjevovoda iz ranijeg perioda.

26. Dugoročni krediti

Dugoročni krediti	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Dugoročni krediti u inostranstvu		
- Svjetska banka – Međunarodna asocijacija za razvoj UISDP WB IDA	3.214.126	3.979.126
Tekuća dospjeća dugoročnih kredita	(490.842)	(527.163)
Ukupno dugoročni krediti:	2.723.284	3.451.963

Dugoročne obaveze odnose se na kredit koji Društvo ima kod Svjetske banke - Međunarodna asocijacija za razvoj (IDA) po Projektu urbane infrastrukture i pružanja usluga. Kredit je odobren na rok od 20 godina sa grejs periodom od 8 godina i kamatnom stopom od 2% godišnje. Kredit je vezan za SDR i preračunava se po važećem kursu na dan sastavljanja obračuna po osnovu čega se evidentiraju pozitivne i negativne kursne razlike.

Struktura dospjeća obaveza po dugoročnom kreditu na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine data je u tabeli koja sljedi:

Dugoročni krediti	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Do 1 godine	490.842	527.163
Od 1 do 2 godine	490.842	527.163
Od 3 do 5 godina	1.472.526	1.581.489
Preko 5 godina	759.916	1.343.311
Ukupno dugoročni krediti:	3.214.126	3.979.126

Ugovor o kreditu sadrži odredbe prema kojima Društvo za svaku fiskalnu godinu mora da ima poslovne prihode veće od operativnih troškova i troškova održavanja uključujući troškove amortizacije. Sa stanjem na dan 31. decembra 2017. godine Društvo je ispunjavalo propisani pokazatelj.

27. Kratkoročne finansijske obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze na 31. decembra 2017. godine u iznosu od 490.842 KM (na dan 31. decembra 2016. godine u iznosu od 527.163 KM) u potpunosti se odnose na tekuća dospjeća dugoročnog kredita Svjetske banke.

28. Obaveze iz poslovanja

Obaveze iz poslovanja	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Primljeni avansi, depziti i kaucije	465.100	467.425
Obaveze prema dobavljačima:		
- iz Republike Srpske	953.004	641.748
- iz Federacije BiH	188.143	51.476
- u inostranstvu	32.644	28.892
Ukupno obaveze iz poslovanja:	1.638.891	1.189.541

29. Obaveze za zarade i naknade zarada

Obaveze za zarade i naknade zarada	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Obaveze za neto zarade i naknade zarada, osim naknada zarada koje se refundiraju	290.347	277.340
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada, osim zarada koje se refundiraju	168.918	164.525
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada, osim zarada koje se refundiraju	33.668	33.404
Obaveze za ostala neto lična primanja	54.813	55.529
Obaveze za doprinose na ostala lična primanja	29.998	30.511
Obaveze za porez na ostala lična primanja	6.090	6.195
Ukupno obaveze za zarade i naknade zarada:	583.834	567.504

30. Vanbilansna evidencija

Vanbilansna evidencija na dan 31. decembra 2017. godine u iznosu od 1.346.726 KM (na dan 31. decembra 2016. godine u iznosu od 1.657.789 KM) odnosi se na potraživanja od kupaca koji su pod stečajem, a ishodi traju više godina i potraživanja od tuženih pravnih lica iz perioda 2003. i 2004. godine po obavezama iz kompenzacionih odnosa.

31. Transakcije sa povezanim pravnim licima

U okviru svojih redovnih poslovnih aktivnosti Društvo obavlja transakcije sa povezanim licima. U toku 2017. i 2016. godine obavljene su sljedeće transakcije sa povezanim pravnim licima:

Bilans uspjeha	2017. u KM	2016. u KM
Prihodi od isporuke vode:		
- Grad Banja Luka	66.204	96.495
	66.204	96.495
Prihodi od pruženih usluga:		
- Grad Banja Luka	154.980	142.779
	154.980	142.779
Ukupno prihodi:	221.184	239.274
Rashodi za komunalnu naknadu:		
- Grad Banja Luka	8.252	9.792
	8.252	9.792
Ukupno rashodi:	8.252	9.792
Rezultat:	212.932	229.482

Bilans stanja	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Potraživanja za isporuku vode:		
- Grad Banja Luka	38.368	36.183
	38.368	36.183
Potraživanja za pružene usluge:		
- Grad Banja Luka	12.179	41.176
	12.179	41.176
Ukupno potraživanja:	50.547	77.359
Obaveze za komunalnu naknadu:		
- Grad Banja Luka	4.126	1.632
	4.126	1.632
Ukupno obaveze:	4.126	1.632
Neto potraživanja:	46.421	75.727

32. Upravljanje finansijskim rizicima

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišnom riziku, kreditnom riziku i riziku likvidnosti. Program upravljanja finansijskim rizicima Društva je usmjeren na nemogućnost predviđanja događaja na finansijskim tržištima i teži minimiziranju mogućih negativnih efekata na finansijske performanse Društva.

Društvo ne koristi nikakve finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano tržište takvih instrumenata u Republici Srpskoj.

Tržišni rizik

Tržišni rizik se odnosi na rizik da određene promjene tržišnih cijena, kao što su promjene cijena najznačajnijih sirovina, kurseva stranih valuta i promjena kamatnih stopa, mogu da utiču na visinu prihoda Društva ili vrijednost njegovih finansijskih instrumenata. Zadatak upravljanja tržišnim rizicima jeste da se upravlja i kontroliše izloženost tržišnim rizicima u okviru prihvatljivih pokazatelja, uz optimizaciju prinosa Društva.

(a) Devizni rizik

Izloženost Društva deviznom riziku prvenstveno se odnosi na ostale dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane, potraživanja, gotovinu i gotovinske ekvivalente, dugoročne kredite, ostale dugoročne obaveze, kratkoročne finansijske obaveze i obaveze iz poslovanja denominirane u stranoj valuti.

Knjigovodstvena vrijednost monetarnih sredstava i obaveza Društva u stranim valutama na dan izvještavanja je sljedeća:

	u KM			
	Sredstva		Obaveze	
	2017.	2016.	2017.	2016.
EUR	354	2.211	-	-
USD	929	1.058	-	-
RSD	287	347	-	-
SDR	-	-	3.214.126	3.979.126
	1.570	3.616	3.214.126	3.979.126

Na osnovu objelodanjene strukture monetarne imovine i obaveza u stranim valutama evidentno je da je Društvo pre svega osjetljivo na promjene deviznog kursa SDR.

32. Upravljanje finansijskim rizicima (nastavak)

(a) Devizni rizik (nastavak)

U sljedećoj tabeli prikazana je osjetljivost Društva na apresijaciju i depresijaciju KM za 10% u odnosu na SDR. Stopa osjetljivosti od 10% predstavlja procjenu rukovodstva Društva u pogledu mogućih promena kursa KM u odnosu na SDR.

	u KM			
	2017.		2016.	
	+10%	-10%	+10%	-10%
SDR	321.412	(321.412)	397.913	(397.913)
	321.412	(321.412)	397.913	(397.913)

(b) Kamatni rizik

Društvo je izloženo riziku promjene kamatnih stopa na sredstvima i obavezama kod kojih je kamatna stopa varijabilna. Ovaj rizik zavisi od finansijskog tržišta i Društvo nema na raspolaganju instrumente kojima bi ublažilo njegov uticaj.

U Republici Srpskoj ne postoje specijalizovane rejting agencije koje vrše nezavisnu klasifikaciju i rangiranje privrednih društava. Usled toga, Društvo je prinuđeno da koristi ostale javno dostupne finansijske informacije i interne istorijske podatke o saradnji sa određenim poslovnim partnerom u cilju određivanja njegovog boniteta. Na osnovu boniteta kupca, utvrđuje se iznos njegove maksimalne kreditne izloženosti, u skladu sa poslovnom politikom usvojenom od strane rukovodstva Društva. Iznos maksimalne kreditne izloženosti revidira se najmanje jednom godišnje.

U slučaju povećanja iznosa dospjelih potraživanja i shodno tome povećane izloženosti kreditnom riziku, Društvo primjenjuje mehanizme predviđene poslovnom politikom.

(c) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vrijeme, što bi moglo dovesti do finansijskog gubitka Društva. Kreditni rizik obuhvata dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane i potraživanja.

Na osnovu javno dostupnih finansijskih informacija i internih istorijskih podataka o saradnji, Društvo vrši određivanje boniteta za pojedinačnog poslovnog partnera. Na osnovu procjenjenog boniteta utvrđuje se iznos maksimalne kreditne izloženosti za pojedinačnog poslovnog partnera, u skladu sa poslovnom politikom usvojenom od strane rukovodstva Društva.

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika, obzirom da se njegova potraživanja i plasmani odnose na veći broj međusobno nepovezanih kupaca.

32. Upravljanje finansijskim rizicima (nastavak)

(d) Rizik likvidnosti

Rukovodstvo Društva upravlja rizikom likvidnosti na način koji mu obezbjeđuje da Društvo u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze. Društvo upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa dospjeća finansijskih sredstava i obaveza.

Ročnost dospjeća finansijskih obaveza Društva data je u sledećoj tabeli:

	do 1 godine	od 1 do 2 godine	od 3 do 5 godina	preko 5 godina	u KM Ukupno
2017. godina					
Dugoročni krediti	490.842	490.842	1.472.526	759.916	3.214.126
Obaveze iz poslovanja	1.638.891	-	-	-	1.638.891
Ostale kratkoročne obaveze	967.359	-	-	-	967.359
	3.097.092	490.842	1.472.526	759.916	5.820.376
2016. godina					
Dugoročni krediti	527.163	527.163	1.581.489	1.343.311	3.979.126
Obaveze iz poslovanja	1.189.541	-	-	-	1.189.541
Ostale kratkoročne obaveze	959.362	-	-	-	959.362
	2.676.066	527.163	1.581.489	1.343.311	6.128.029

Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim novčanim tokovima na osnovu najranijeg datuma na koji će Društvo biti obavezno da takve obaveze namiri.

Upravljanje rizikom kapitala

Upravljanje rizikom kapitala služi rukovodstvu Društva da očuva mogućnost poslovanja po principu stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući prinose vlasnicima i drugim interesnim stranama putem optimizacije odnosa duga i kapitala.

Društvo analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto zaduženosti i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze, kratkoročne i dugoročne, umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupan kapital predstavlja zbir svih kategorija kapitala prikazanih u bilansu stanja i neto zaduženosti.

32. Upravljanje finansijskim rizicima (nastavak)

Upravljanje rizikom kapitala (nastavak)

Upravljanje rizikom kapitala	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Ukupna zaduženost	3.214.126	3.979.126
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	(853.094)	(1.499.767)
Neto zaduženost	2.361.032	2.479.359
Kapital	80.125.051	80.051.865
Ukupan kapital	82.486.083	82.531.224
Pokazatelj zaduženosti	2,86%	3,00%

33. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Društvo je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, nisu utvrđena materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze.

34. Potencijalna imovina

Dana 15. marta 2017. godine Skupština Grada Banja Luka je donijela Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o organizovanju i usklađivanju poslovanja „Centra za razvoj i unapređenje sela“ Banja Luka, na osnovu koje je definisano, u članu 18a, da će Vodovod a.d. Banja Luka u naredne dvije godine uzeti na upravljanje vodovodnu mrežu „Centra za razvoj i unapređenje sela“ Banja Luka.

Takođe, u članu 22 Odluke o osnivanju „Centra za razvoj poljoprivrede i sela“ Banja Luka (Sl. gl. broj 39/16), definisano je da će poslove preuzimanja vodovoda koji su u funkciji a kojima je upravljao "Centar za razvoj i unapređenje sela" Banjaluka, kao i investicija vodovodne infrastrukture, Vodovod a.d. Banja Luka, "Centar za razvoj poljoprivrede i sela" Banja Luka i Odjeljenje za komunalne poslove - svako iz svoje nadležnosti, dužni su završiti u periodu od naredne dvije godine, od dana stupanja na snagu ove odluke. Da bi se izvršilo evidentiranje ove imovine u bilansima Društva, potrebno je da se definiše ugovor o međusobnim pravima i obavezama, između Društva i Grada Banja Luka, što se nije desilo do dana bilansa 31. decembra 2017. godine.

34. Potencijalna imovina (nastavak)

Uprava Društva smatra da će se trenutna situacija u kojoj ne postoji jasno definisan i potpisan ugovor sa Gradom Banja Luka, riješiti u narednom periodu.

Odgovorno lice